

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-620

22.6.2021

Tryg Forsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Offentlig påbud om utbedring av støttemur – hageanlegg – plutselig skade?

Sikrede krevde dekning for en skadet støttemur etter å ha et mottatt pålegg om utbedring av muren. Selskapet rekvirerte en takstmann for å besiktige muren. Ifølge rapporten var det fare for at muren kunne rase ned på en vei. Takstmannen konkluderte med at muren gjennom flere år hadde blitt presset ut av posisjon, og at fundamenteringen ikke hadde vært god nok til å stå imot jord- og vanntrykk. Selskapet avslo kravet under henvisning til at skaden ikke var dekket under forsikringen. Sikrede ba om en ny vurdering og gjorde gjeldende at gjenoppbygging av støttemuren var resultat av et offentlig påbud som var omfattet av vilkårenes punkt om merutgifter ved erstatningsmessig skade på forsikret bygning. Selskapet opprettholdt avslaget og anførte at det ikke var tale om en plutselig skade. Nemnda kom til at støttemuren var en del av hageanlegget, og at det ikke var dokumentert en dekningsmessig skade på støttemuren.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på en støttemur.

Sikredes forsikring har bl.a. følgende vilkår:

1. HVA DEKNINGEN OMFATTER

1.1 BYGNINGER

Dekningen omfatter de bygningene som er nevnt i forsikringsbeviset. Dekningen omfatter også kunsterisk utsmykning.

(...)

1.3. HAGEANLEGG OG BRYGGE

Dekningen omfatter skade på hageanlegg beliggende rundt bygning på forsikret eiendom, samt tilførselsvei. Brygger, kaier og frittliggende treterrasser regnes ikke som hageanlegg.

(...)

1.4. MERUTGIFTER OG TAP VED ERSTATNINGSMESSIG SKADE PÅ FORSIKRET BYGNING

(...)

Offentlige påbud

Dekningen omfatter merutgifter ved påbud gitt med hjemmel i lov eller offentlig forskrift i forbindelse med reparasjon eller gjenoppføring av bygning. Ved mindre reparasjonsarbeider enn hovedombygging omfattes likevel bare de merutgifter som er direkte knyttet til de skadede bygningsdelene som blir reparert. Med hovedombygging menes byggetiltak som er så omfattende at hele byggverket i det vesentlige blir fornyet.

(...)

2. TILFELLER SOM KAN GI RETT TIL ERSTATNING

(...)

2.3. UTSTRØMMING ELLER INNTRENGNING AV VANN, VÆSKE ELLER PULVER

Følgende er dekket

(...)

Skade som følge av:

- plutselig inntrengning fra utvendige rør
- inntrengning gjennom åpning eller utetthet i bygningen uansett årsak
- vann fra utett våtrom på tilstøtende og underliggende rom.

(...)

2.6. PLUTSELIGE SKADETILFELLER**Følgende er dekket**

Plutselige skader.

Unntak

(...)

Utbedring av svak konstruksjon. Utbedring av manglende vedlikehold samt utbedring av feilmontering.

Sikrede meldte om skade på en støttemur til selskapet 10.1.20. Skademeldingen sier:

Vi tok kontakt med kommunens byggesakskontor over telefon tirsdag 28/4-15 og pr brev 9/5-15 og stilte spørsmål slik geologen abefalte om ansvarsforhold og om det forelå ferdigattest på eiendommene vi eier i (adresse X). Grunnen til henvendelsen var at det er en støttemur på gårds- og bruksnr. (...) som står i fare for å rase ned på (...) veien som er en fylkesvei. Vi har fått bekreftet av siv.ing. (S.H.S) i (SC AS) at den må fjernes for å hindre ulykke.

- Vi får svar fra kommunen etter 4 år den 4/11-19 hvor kommunen legger ved en ferdigattest som bekrefter at det arbeidet som ble krevet gjort av Statens Vegvesen var blitt utført slik at ferdigattest kunne skrives. Derfor kan kommunen pålegge eierne å få sikret og istandsatt støttemuren.

Vedlagt skademeldingen var et befaringsnotat datert 5.12.19. Følgende fremgår av befaringsnotatet:

Vi kunne ved visuell befarings se at støttemuren er ca. 1,5m høy, den heller tydelig utover og lener seg på flere trær langs med denne. Det så ikke ut til at den har noen såle (ikke L-mur) i underkant. Vi kan heller ikke se om den har noen forankring mot fjell. Støttemur står litt innpå (ca. 1-1,5m) på ett mindre skrånende parti på toppen av ett brattere fjell/bergparti. Fra bunnen/UK st.mur er det ca. 3m til toppen/biloppstillingsplass. Masser som er fylt inntil støttemur var ikke mulig å fastslå av hvilken type disse er, men kanskje noe leirholdig. (jfr. mail/befaring 21. april 2015). Det er i dag biloppstillingsplass på toppen av plassen i bakkant av støttemur.

Selskapet avsto erstatningskravet 27.1.20 med henvisning til at skaden ikke var meldt tidsnok, jf. forsikringsavtaleloven § 8-5. Etter at sikrede ba om ny vurdering 2.6.20, aksepterte selskapet 13.7.20 at skaden ikke var meldt for sent.

Selskapet avsto deretter kravet 22.7.20 begrunnet med at skaden ikke var dekket av forsikringen. Vedlagt avslaget var en takstrapport datert 19.7.20. Under overskriften "Hva forårsaket skaden, og hvorfor?" i rapporten fremgår det:

SKADEÅRSÅK :

Støttemur (...) var i ferd med å knekke sammen.

SKADEÅRSÅKSBEKRIVELSE

Eierne av eiendommene fikk pålegg om utbedring av støttemuren fra (B) Kommune. Det var fare for at den kunne rase ned på (...)veien som går på nedsiden av eiendommene.

HENDELSESFORLØP

Den gamle støttemuren var fra 1977. Støttemurens fundamentering har ikke vært god nok til å stå imot jord- og vanntrykk. Den har gjennom flere år blitt presset ut av posisjon, og var i ferd med å tippe ned skråningen mot (...)veien.

Sikrede ba selskapet om en ny vurdering 23.7.20. Hun anførte at gjenoppbygging av støttemuren var resultat av et offentlig påbud som faller innenfor vilkårenes pkt. 1.4 om merutgifter og tap ved erstatningsmessig skade på forsikret bygning. Selskapet opprettholdt avslaget 4.9.20 og viste til at det ikke var tale om en plutselig skade på støttemuren.

Sikrede sendte en klage til selskapets interne klageorgan 17.9.20. Klageorganet opprettholdt selskapets avgjørelse 19.9.20.

Sikrede krever erstatning for skade på støttemur og anfører at skaden er omfattet av vilkårenes pkt. 2.3: inntrengning gjennom åpning eller utetthet i bygningen uansett årsak. Sikrede viser til rapporten og anfører at vann har trengt gjennom sprekker i muren. Støttemuren er en form for "bygning", jf. Departementets tolkingsuttalelse av "lignende mindre tiltak" i plan- og bygningsloven § 29-4 fra 8.1.18: Både anlegg og konstruksjoner, herunder støttemurer, faller inn under betegnelsen "byggverk". Sikrede mener at unntakene knyttet til vilkårene ikke er relevante, med tanke på formuleringen "uansett årsak", jf. pkt. 2.3. Unntaket om "utbedring av svak konstruksjon, materialfeil samt utbedring av feilmontering" kommer heller ikke til anvendelse da det kun er knyttet til "for rom og våtrom".

Selskapet avviser ansvar og anfører at sikrede ikke har sannsynliggjort at det foreligger skader på støttemuren som er omfattet av forsikringen. Påbud dekkes kun ved erstatningsmessig skade på bygning. Muren må regnes som hageanlegg og er da omfattet av dekningen, men det er ingen skade som er omfattet av forsikringen. Vannskadedekningen er ikke aktuell for støttemuren. Selskapet viser til ordlyden i vilkårenes pkt. 2.3 og anfører at støttemuren ikke har noe med bygning å gjøre. Ifølge takstrapporten er skadeutviklingen ikke plutselig.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på støttemur.

Nemnda forstår situasjonen slik at partene er enige om at støttemuren er omfattet av forsikringen.

Sikrede anfører at støttemuren må regnes som "bygning" etter forsikringsvilkårene, og at både anlegg og konstruksjoner, herunder støttemurer, faller inn under betegnelsen "byggverk" i plan- og bygningsloven § 29-4. Et "byggverk" er noe som er bygget uten nærmere krav til form eller funksjon. En bygning er derimot et "byggverk" med gulv, fire vegger og et tak og som kan brukes til oppbevaring, virksomhet eller bolig. Forsikringsvilkårene sonderer også mellom "bygning" og "hageanlegg" i vilkårenes pkt. 1. Ut fra vanlig språkbruk er det naturlig å anse en støttemur som hageanlegg, og ikke som del av selve bygningen. Nemnda mener derfor støttemuren er hageanlegg og ikke bygning, jf. vilkårspkt. 1.3.

Sikrede anfører at skaden er omfattet av pkt. 2.3, som dekker skade som følge av inntrengning gjennom åpning eller utetthet i bygningen uansett årsak. Nemnda kan ikke se at dette vilkåret gjelder for støttemuren.

Ifølge vilkårene pkt. 2.6 dekker forsikringen plutselige skader. Formuleringen "plutselig" tilsier at skaden må oppstå raskt. I nemndspraksis er det lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag, må regnes som "plutselig", men ikke skader som oppstår/utvikler seg over en lengre periode, jf. blant annet FinKN 2016-218 og 2017-375.

Ifølge rapporten av 19.7.20 er støttemuren blitt presset ut av posisjon gjennom flere år. Det tilsier at skaden ikke har oppstått "plutselig". Sikrede har ikke fremlagt alternativ dokumentasjon som tilsier at det er tale om en plutselig skade. Skaden er følgelig ikke omfattet under vilkårenes pkt. 2.6.

Det fremgår også av rapporten at støttemurens fundamentering "ikke har vært god nok til å stå imot jord- og vanntrykk". Vilkaårenes pkt. 2.6 har unntak for utbedring av svak konstruksjon.

Ifølge vilkaårene pkt. 1.4 omfatter forsikringen merutgifter og tap ved erstatningsmessig skade på forsikret bygning, herunder merutgifter ved offentlige påbud. Dette punktet gjelder for bygningen og ikke for støttemuren.

Etter dette er skaden ikke omfattet av forsikringen.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).